

form af personale, åbningstid, materialer og lokaler.

Folkebibliotekerne råder tilsammen over ca. 1.100 faste afdelinger og ca. 1.000 busstop og er tilsyneladende et meget finmasket biblioteksnet. Men der er meget store kvalitative forskelle mellem afdelingerne, og selv i den enkelte kommune er der tit betydelig forskel på servicen i centerbygningen og kommunens øvrige områder.

Opbygningen af bibliotekssystemet må ske individuelt i hver kommune under hensyn til kommunens særlige behov og struktur. Publikum bør så vidt muligt overalt betjenes af faguddannet bibliotekspersonale og åbningsstiderne bør have en rimelig længde og lægges på tidspunkter, hvor flest mulig af beboerne har mulighed for at benytte biblioteket.

Ved valget mellem en fast eller mobil filial bør man ikke udelukkende have udlånsfunktionen for øje, men være opmærksom på, at en fast filial – især hvis den er hjemsted for en arrangementsvirksomhed og har den fornødne åbningstid – kan have betydning som samlingssted i et område, hvor udlånsvirksomheden ikke i sig selv kan motivere etablering af en filial.

I alle faste filialer og bogbusser skal der også være samlinger for børn. Børns mulighed for at komme på biblioteket er i høj grad afhængig af afstanden. Hver afdeling af biblioteket fungerer i realiteten som hovedbibliotek for børnene og må derfor så vidt muligt tilbyde en fuldstændig service. Det gælder ikke mindst i landområder, hvor børn må have samme adgang til børnebibliotekstilbud som børn i byerne.

Til stk. 3

Folkebibliotekerne har allerede i vidt omfang indført en opsøgende betjening af personer, som er afskåret fra selv at komme på bibliotekets offentligt tilgængelige afdelinger. Med bestemmelserne i stk. 3 forpligtes kommunen til at decentralisere folkebibliotekets virksomhed også ved opsøgende betjening.

Denne betjening skal ydes til personer, som opholder sig på institutioner i virkeområdet, og som af fysiske eller psykiske årsager er forhindret i at benytte de offentlig tilgængelige afdelinger af folkebiblioteket. Som eksempler kan nævnes sygehuse, plejehjem, institutioner for psykisk handicappede, hjem for handicappede, arrester, fængsler osv.

Betjeningen kan ske ved, at der oprettes en afdeling af folkebiblioteket på stedet, ved udstatione-

ring af depoter, eller ved anden form for samarbejde afhængigt af institutionens karakter og antallet af beboere. Hvis kun enkelte af beboerne er handicappede, kan der etableres individuel betjening.

Endelig skal kommunen sikre biblioteksbetjening af hjemmeboende i virkeområdet, som på grund af handicap eller svagelighed ikke selv kan bevæge sig til biblioteket. (»Biblioteket kommer«).

Betjening af daginstitutioner for børn er ikke omfattet af forpligtelsen, idet disse børn ikke på samme måde er afskåret fra at komme på biblioteket.

I mange kommuner er der dog et omfattende samarbejde mellem folkebiblioteker og daginstitutioner for børn, og dette samarbejde bør betragtes som et vigtigt led i decentraliseringen.

Til stk. 4

Formen for biblioteksbetjeningen i institutioner efter stk. 3 fastlægges i en aftale mellem kommunen og institutionen. Ved samarbejde med institutioner, der drives af staten, amtskommunen eller en anden kommune, skal det tilstræbes, at udgiften afholdes af institutionen efter nærmere aftale mellem vedkommende myndigheder, som det i de overvejende tilfælde sker i dag.

Til stk. 5

Folkebiblioteker kan som hidtil samarbejde med institutioner og virksomheder, der ønsker en betjening på stedet eller anden bistand fra folkebiblioteket.

Biblioteksaktiviteter på arbejdspladser må betragtes som en del af folkebibliotekets opsøgende virksomhed. Biblioteksbetjening på en arbejdsplads forudsætter accept af både de ansatte og af virksomhedens ledelse. Da erfaringerne på området endnu er begrænsede, vil en fortsat forsøgsvirksomhed være ønskelig.

Til § 15

På en række områder, herunder sygehus-, social- og undervisningsområdet, er kommunerne efter kommunalreformen blevet forpligtet til at fremlægge udbygningsplaner både for nærmere fremtid og for en længere årrække.

En del kommuner har allerede indført en planlægning på det kulturelle område.

Ved bestemmelserne i § 15 indføres obligatorisk planlægning også på folkebiblioteksområdet. Gennem denne planlægning, som især vil dreje sig om struktur og service, skal der skabes et fyldestgørende grundlag for kommunalbestyrelsens beslutning-